

**Резюме на проект по Фонд „Наука“ № 25009 – Конкурсна сесия 2025:
„Проучване на ефекта на екстракти и масла от български лечебни растения
с фитоестрогенно действие върху половите хормони на експериментални
животни“**
Ръководител: Проф. Калоян Добринов Георгиев, дфн

Настоящият проект е фокусиран върху доказване ефективността на български растителни субстанции в терапията на симптомите на менопауза. Целта на научното изследване е да се докаже фитоестрогенния ефект на пет български лечебни растения (*Alchemilla vulgaris* L., *Oenothera biennis* L., *Humulus lupulus* L., *Vitex agnus-castus* L., и *Tagetes erecta* L.). За нуждите на проекта ще бъдат използвани опитни животни, на които ще бъде индуцирано състояние, мимикиращо физиологичните промени, характерни за естественото настъпване на менопаузата при жените. Менопаузалният модел ще бъде инициран от молекулата 4-vinylcyclohexene dioxide (VCD), която предизвиква прогресивно изчерпване на яйчниковите фоликули, без да засяга периферните тъкани. На опитните животни ще бъдат приложени растителни екстракти, извлечени от петте лечебни растения. Проследяването на резултатите ще се осъществи чрез наблюдение на промените в нивата на женски полови хормони в кръвни проби. Анализът ще бъде направен чрез ензимно-свързан имуносорбентен анализ (ELISA). Очакваните положителни резултати ще доведат до повишаване на теоретичните научни познания по темата и ще предоставят нови възможности за профилактиране и/ или лечение на едно социално значимо състояние.

Очакваните резултати имат потенциал да бъдат приложени в науката и практиката:

- Предвижда се ефективно овладяване на неприятните симптоми на менопаузата, свързани с понижаването на нивата на естрогените;
- Положителният ефект на растителните извлеци ще предостави възможности на лечение като алтернатива на хормоналната терапия с по-леки нежелани лекарствени реакции;
- Безспорно е социалното значение, свързано със застаряването на населението в световен мащаб, а с него и покачващият се брой на жени в менопауза.